

U BORBI S NAPASTIMA

Petak pred Prvu korizmenu nedjelju

24. veljače 2023.

U izlaganju kateheze koja se sastoji od evanđeoskog teksta predstojeće nedjelje, pitanja za razmišljanje, katehetskog izlaganja te poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva moguće je poslužiti se materijalima primljenim od biskupijskog Pastoralnog centra.

Prije pobožnosti križnoga puta zapjeva se prikladna korizmena pjesma nakon koje se učini znak križa. Potom jedan od lektora pročita evanđeoski tekst.

Mt 4,1-11

Iz evanđelja po Mateju

U ono vrijeme: Duh odvede Isusa u pustinju da ga đavao iskušava. I propostivši četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladnje. Tada mu pristupi napasnik i reče: »Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane kruhom.« A on odgovori: »Pisano je: 'Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.'« Đavao ga tada povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama i reče mu: »Ako si Sin Božji, baci se dolje! Ta pisano je: 'Anđelima će svojim zapovjediti za tebe i na rukama će te nositi da se gdje nogom ne spotakneš o kamen.'« Isus mu kaza: »Pisano je također: Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!« Đavao ga onda povede na goru vrlo visoku i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu pa mu reče: »Sve ću ti to dati ako mi se ničice pokloniš.« Tada mu reče Isus: »Odlazi, Sotono! Ta pisano je: 'Gospodinu Bogu svom se klanjaj i njemu jedinom služi!'« Tada ga pusti đavao. I gle, anđeli pristupili i služili mu.

Svećenik ili vjeroučitelj (voditelj kateheze) postavlja sljedeća pitanja ostavljajući iza svakog od njih trenutak šutnje za razmišljanje:

- Znam li postiti? Jesam li ikada namjerno gladan, u svrhu pokore? Bojim li se odreći nečega?
- Služenjem ne postajem manji, već, naprotiv, po služenju rastem. Vjerujem li to uistinu?
- Služim li i onima koji mi nemaju čime uzvratiti ili svoju pažnju posvećujem samo prijateljima i onima od kojih primam uzvrat (odobranja, pohvale, darove...)?

Nakon toga se predstavi sadržaj katehetskog izlaganja:

U Knjizi postanka čitamo o grijehu kojega su prvi ljudi Adam i Eva počinili na đavlov nagovor. Bio je to grijeh neposlušnosti Bogu kojim se zlo trajno nastanilo u ljudsko srce i stvoreni svijet te koji rođenjem baštini svaki čovjek. Taj grijeh, iako oprošten u krštenju, nije uklonio posljedice s kojima se suočava svaki čovjek živeći ovozemaljski život. Naime, čovjek ostaje izložen raznim napastima da učini neko zlo i počinu osobni grijeh.

Evanđeoski ulomak koji je stavljen pred nas svjedoči nam da je i sam Gospodin Isus, preuzevši našu ljudski narav, bio izložen đavolskim napastima. Međutim, za razliku od prvog čovjeka Adama, Isus Krist, je svojom poniznom poslušnošću Ocu ispravio oholu Adamovu neposlušnost zbog koje je čitavo čovječanstvo upalo u grijeh i u smrt. Upravo poslušnošću Očevoj volji i riječi, Isus je nadvladao sve tri đavlove napasti: biti bogat (posjedovati materijalna dobra), biti slavan (dobro se zabavljati i uživati u životu) i biti moćan (vladati nad drugima). Čovjek – u brizi za kruh svagdanji – nastoji zadovoljiti osnovne ljudske potrebe. Razumljivo, ne želi biti gladan pa si nastoji osigurati zalihe, materijalna dobra kojima će

odgovoriti na svoje potrebe. Međutim, pitanje je gdje prestaje razumna briga za život, a počinje gomilanje koje ga zarobljava?

Jedna od temeljnih čovjekovih potreba je biti voljen. Čak i oni koji nisu skloni velikim društvima ne mogu podnositi osjećaj da ih nitko ne želi, moraju imati svoj uži krug u kojemu se osjećaju ugodno, u kojemu im je lijepo. Želja da si ugodimo „samo ovaj puta“ pa „samo sad“ može postati opasnost u kojoj ćemo teško vidjeti kraja. A ponekad je dovoljno „baciti se s kule samo jednom“ da ostanemo na dnu.

Bog je čovjeku dao vlast nad svim živim bićima u moru, u zraku, na zemlji („vladajte...“ usp. Post 1,28). Ipak, može li svaki čovjek vladati nad svim? Dokle seže moć pojedinca? Na što imam veće pravo od drugih? Hoću li poželjeti vladati i nad drugim ljudima? Lijek ovim napastima nalazimo u kreposti poniznosti i služenja koje nam za uzor stavlja Isus u borbi protiv đavla.

Bl. Jula Ivanišević, kojoj je posvećena ova godina u našoj Biskupiji, polazeći u samostan rekla je svojim: „Idem služiti Isusu.“ Njezin redovnički život je za nju bio služenje Isusu. Već odmalena, u obiteljskom domu, Jula je učila što znači služiti, misliti na potrebe drugih više nego na vlastite, ne izdizati se iznad drugih, činiti s ljubavlju mala djela ljubavi koja drugi možda previde ili izbjegavaju. Tako je Jula svoj život, i prije samostana, pretvorila u služenje, osobito bolesnoj majci. Odrekla se privremeno svoje želje za odlaskom u samostan sve dok je bila potrebna majci. U redovničkim zajednicama gdje je bl. Jula djelovala, sestre su isticale njezin duh služenja i jednostavnosti. Ni jedan joj posao nije joj bio ispod časti. Željela je biti malena, služiti – sve do darivanja vlastitog života. Osluškivala je potrebe Crkve, zajednice, siromaha... Za razliku od napasti koje nam predstavlja današnje evanđelje, koje su u svemu okrenute prema vlastitom „ja“, udovoljavanju svojih potreba i poriva.

Upravo zato nam Crkva predlaže sredstva kojima se boriti protiv onoga što nas navodi na grijeh i samih grijeha. Pred oči nam stavlja Isusa koji ne ulazi u raspravu s đavлом, već na njegove laži odgovara istinom Božje riječi. Uz hranjenje Božjom Riječju, preporuča nam post, pokoru i molitvu – da se odričemo jela, loših navika, užitaka ili navezanosti na materijalna dobra; da se činjenjem djela pokore odričemo ovoga prolaznog svijeta i njegove slave; da se molitvom i sudjelovanjem u bogoštovnim slavljinama (misa, križni put, klanjanje) odričemo želje vladati nad drugima; da se ugledamo u svece, poput bl. Jule, koji su služenjem drugima, služili Isusu, a služili su Isusu tako što su služili drugima!

Voditelj kateheze na kraju daje nekoliko poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva u predstojećem tjednu:

- Odluči ove korizme svakodnevno pronaći vrijeme sabranosti, tišine i šutnje za susret s Bogom: u svetoj misi, molitvi, čitanju i razmatranju Svetog pisma!
- Posti jedan dan više od zapovjedanog!
- Odreci se na neko vrijeme neke od omiljenih zanimacija tijekom dana!
- Pronađi vremena i bez prigovora prihvati poslužiti nekoga u njegovoj potrebi!

Slijedi pobožnost križnog puta.

Tekst kateheze: Patricija Brdar, vjeroučiteljica

Odgovara: Robert Kupčak, upravitelj Pastoralnog centra Požeške biskupije